

DIARIENUMMER:

UPPRÄTTAD: 2025-08-21

GILTIG TILL: 2026-08-31

DOKUMENTANSVAR: Rektor

Plan

*Plan mot kränkande behandling och
diskriminering*

Altorpskolan

2025–2026

Våga vilja växa!

Syfte och innehåll

Syftet med arbetet mot diskriminering och kränkande behandling är att skydda barn och elever mot kränkningar av deras värdighet. Planens funktion är att förebygga och förhindra att kränkningar förekommer genom aktiva och konkreta åtgärder och tydliga rutiner. Planen är en dokumentation av det arbete som bedrivs löpande samt utgångspunkt för uppföljning, utvärdering och utveckling. Planen är därmed en del i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen beskriver också vilken arbetsgång som ska följas då diskriminering eller kränkande behandling uppstår i verksamheten.

Mål med det förebyggande arbetet

- Alla elever ska känna sig trygga och respekterade som de är.
- Skolmiljön ska präglas av trygghet, studiero och respektfullt bemötande.
- Alla vuxna ska agera enhetligt kring ordningsregler och rutiner.
- EHT ska vara synligt, tillgängligt och ge aktivt stöd till både personal och elever.

Översikt över verksamhetens främjande och förebyggande arbete

Främjande arbete: Mentorstid varje vecka, elevråd, temadagar, tydliga ordningsregler framtagna tillsammans med elever, undervisning i värdegrund, sexualitet, samtycke och mänskliga rättigheter. Kompetensutveckling för personal kring normer och värden.

Förebyggande arbete: Trygghetsvandringar, enkäter, incidentrapportering via Drafit, hälsosamtal, NÖHRA-samtal både enskilt och i klass, rastvärdar, elevcoacher, analys av konfliktytor och raster. Identifiering av risker i samband med renovering och ökad trängsel.

Kartläggning och analys 2024-2025

Kartläggning sker via enkäter (skolklimatundersökning och skoltempen), samtal, trygghetsvandringar, observationer och diskussioner.

Oregelbundna raster har minskat trängsel och konflikter och ökat tryggheten, men vuxennärvaro i korridorerna behöver förstärkas, särskilt under ombyggnation.

Mentorstid på måndag morgon har fungerat väl och gett struktur, men utrymme för elevrådsdialog och relationsskapande behöver utvecklas.

Frukost främjar närvaro och studiero, men tider och organisation behöver ses över så att det inte krockar med lektioner.

Gemensamma ordningsregler (t.ex. mobilförbud) tillämpas ojämnt, vilket skapar konflikter och otydlighet. Mobilförbud har haft positiv effekt där det efterlevts.

Freetime och rastvakter fungerar när bemanning finns, men bemanningen är ojämn.

Elevhälsoteamets (EHT) roll är oklar för många; arbetslagen efterlyser mer synlighet, tydlighet och elevnära stöd.

Relationsskapande aktiviteter och temadagar uppskattas, men strukturen och anpassningen för olika elevgrupper behöver förbättras.

Kränkande behandling och konflikter rapporteras i minskad omfattning, men vissa former av otrygghet (t.ex. bus, mobbning utan tydlig mottagare) syns inte i statistiken. Draftit-genomgångar har ökat tryggheten i dokumentation.

Åtgärder inför läsåret 2025-2026

För att främja trygghet, studiero och förebygga kränkande behandling genomförs följande insatser under läsåret 2025–2026:

1. Mentorstid och relationsskapande aktiviteter

- Mentorstiden ligger kvar på måndagsmorgnar och används för veckoplanering, värdegrundsarbete och relationsskapande övningar.
- Elevrådstid integreras i mentorstiden enligt ett årshjul.
- Temadagar och gemensamma aktiviteter planeras för hela skolan, med anpassningar för elever med särskilda behov. Alternativa aktiviteter erbjuds vid behov.
- Årskursövergripande aktiviteter uppmuntras för att stärka gemenskap och samhörighet.

2. Ordningsregler och gemensamt förhållningssätt

- Mobilförbud och ordningsregler gäller i hela skolan. Alla vuxna ansvarar för att följa upp och agera vid överträdelser.
- En konsekvenstrappa tas fram och kommuniceras till elever och personal.
- Klassrummen utrustas med bestämda platser, digitalklockor, Timetimers och bordsskärmar.
- Ordningsregler och rutiner kommuniceras tydligt till elever och vårdnadshavare varje termin.
- Regelbundna klassrumsdiskussioner hålls om ordningsregler och värdegrund för att skapa förståelse och delaktighet.

3. Vuxennärvaro och trygghet

- Vuxenvandringar i korridorer och på skolgården schemaläggs för att öka tryggheten och förebygga konflikter.
- Bemanning av Freetime och korridorer prioriteras under hela skoldagen. Vid personalbrist tas vikarier in.
- Rastvakter och styrda rastaktiviteter införs, särskilt under ombyggnation och för elever i behov av extra stöd.
- "Trygghetsstopp" inrättas – särskilda platser där elever alltid kan söka stöd från en vuxen.
- Frukost serveras på fasta tider (07:30–08:15) för att undvika krockar med lektionstid.

4. Elevhälsoteamets roll och tillgänglighet

- EHT har "öppen dörr" två dagar i veckan med varierade tider för ökad tillgänglighet.
- EHT deltar regelbundet i mentorstid och arbetslagsträffar.
- EHT:s roll och ansvar tydliggörs och kommuniceras till all personal. Personal ges möjlighet att årligen utvärdera EHT:s arbete.
- EHT arbetar mer elevnära och inte enbart konsultativt.

5. Utredning och uppföljning av kränkningar

- Alla vuxna har anmälningsskyldighet och agerar skyndsamt vid misstanke om kränkning.
- Mentor ansvarar för dokumentation i enklare ärenden, medan EHT tar ansvar vid större eller upprepade fall.
- Rutiner för anmälan och utredning ses över, förenklas och digitaliseras. Möjlighet till anonym anmälan erbjuds.
- Uppföljning sker alltid – både på kort och lång sikt.

6. Information och delaktighet

- Planen presenteras och diskuteras med elever och vårdnadshavare varje termin.
- Enkäter och samtal används för kartläggning och utvärdering.
- Elever ges möjlighet till delaktighet genom elevråd, temadagar och praktiska insatser (t.ex. praktik i kök, städ eller vaktmästeri).
- Elevambassadörer för trygghet utses och utbildas för att främja inkludering och fungera som stöd för andra elever.
- Särskilt introduktionsprogram för nya elever utvecklas med fokus på trygghet, värdegrund och skolans förväntningar.

7. Kompetensutveckling och föräldrasamverkan

- Personal erbjuds regelbunden fortbildning i normmedvetenhet, inkluderande bemötande och

konflikthantering.

- Föräldrainformation och dialogkvällar anordnas kring trygghet, värdegrund och hur vårdnadshavare kan stötta sina barn.
- Elevutbildning i civillkurage och konflikthantering genomförs i form av lektioner eller workshops.

8. Särskilda utvecklingsområden 2025–2026

- Mobilförbudet och ordningsregler följs upp särskilt – enhetlighet och konsekvens är avgörande.
- Vuxennärvaron i korridorer och på raster förstärks.
- Attityder kring att “skvallra” utmanas – eleverna ska förstå vikten av att säga ifrån vid kränkningar.
- Tydligare stöd ges till elever med särskilda behov, både under lektioner och vid schemabrytande aktiviteter.
- Språklig och kommunikativ tillgänglighet säkerställs i planer, rutiner och regler.
- En språklig översyn av denna plan, dess bilagor och rutiner genomförs.

Så här medverkar elever och personal i arbetet

Elever deltar i trygghetsenkäter, elevråd, temadagar, trygghetsvandringar, på mentorstid och genom utvecklingssamtal. Personal deltar i utvärderingar, kompetensutveckling, arbetslagsmöten, ämnesmöten; EHT och öppen dörr. All personal ansvarar för att följa upp incidenter och bidra till en trygg miljö.

□ □ □ □ □

Planen gäller för läsåret 2025–2026 och ska utvärderas i maj 2026. Eventuella justeringar görs löpande utifrån verksamhetens behov.

Bilaga 1

Rutin

Kränkande behandling, diskriminering och trakasserier

För att uppnå målet att alla behandlas väl och lika behöver alla på skolan känna ansvar för att uppmärksamma och rapportera kränkningar och trakasserier. Eleverna gör det efter förmåga, för de anställda vuxna är det en skyldighet. Om en vuxen upptäcker, själv eller genom någon annan, en situation där kränkningar eller trakasserier förekommer, ska denne agera enligt följande.

1. Elev blir kränkt, trakasserat eller diskriminerat (eller misstanke därom)

Personal som upptäcker, misstänker eller får kännedom om kränkningar/trakasserier skall genast ingripa. Om personal behöver gå till lektion lämnar man över ansvaret till lämplig person. I första hand bara till någon vuxen (elevcoach, fritidspersonal) men om det är möjligt gärna till lämplig profession (kurator, skolsköterska, mentor). Viktigt att inte hämta mentor under pågående lektion. I sällsynta fall kan det vara aktuellt med rektor (vid avstängning) eller polis (pågående brott).

2. Lämna över till mentor

Då den akuta situationen åtgärdats informeras mentor om händelsen (när hen är tillgänglig) som fortsätter utreda ärendet. Mentor pratar med berörda (vittnen, andra elevers mentorer), diskuterar i arbetslaget och kontaktar eventuellt vårdnadshavare. Om man inte löser det i arbetslaget lyfter man ärendet på EHT (öppen dörr), bättre förr än senare. EHT äger därefter ärendet ihop med mentor och bestämmer gemensamt hur man går vidare.

3. Anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser

En anmälan om kränkande behandling ska upprättas skyndsamt. Mentor eller den personal som upptäckte incidenten gör anmälan via Draftit och skriver in i elevernas elevakter. Mentor har huvudansvar för att det blir dokumenterat, men andra vuxna som har varit vittnen likaväl kan skriva in.

4. Rektor tar emot anmälan och beslutar vem som ska hantera ärendet

Rektor är ansvarig för att utredningen görs skyndsamt. Oftast är det mentor i samråd med EHT som hanterar och dokumenterar ärendet.

5. I de fall där kränkande behandling konstateras ska åtgärder vidtas för att förhindra kränkande behandling i framtiden

Åtgärder kan riktas mot såväl den som blir utsatt som den/de som utsätter. Åtgärder kan genomföras på individ och gruppnivå. Åtgärder kan vara kortsiktiga såväl som långsiktiga. Konsekvenstrappan kan vara ett stöd i det arbetet.

6. Uppföljning av åtgärder och avslutning hos mentor

De kortsiktiga åtgärderna följs upp och dokumenteras, de långsiktiga fortsätter man arbetet med. När mentor (eller den som ansvarar för att utreda ärendet) anser att ärendet är utagerat (även om det finns långsiktiga åtgärder som man fortfarande arbetar med) skickar man in ärendet till rektor.

7. Rektor avslutar ärendet och rapporterar till huvudman

Rektor läser igenom och bedömer om ärendet kan avslutas eller ej.

Bilaga 2

Åtgärdsplan för arbetet mot kränkande behandling 2025–2026

Åtgärder	Datum för start av åtgärd	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning
Öppen dörr flyttas från måndag och fredag 8-9 till tisdag 14-16.	230821	EHT	EHT
Mentorstid måndag morgon.	230821	Rektor	Rektor
Ändring i schema, inte gemensamma raster.	230821	Rektor	Rektor
Bemanning av Freetime hela skoldagen.	230821	Rektor	Rektor
Längre öppettider för frukost.	230821	Skolvärdinna	Rektor

Översiktlig åtgärdstabell 2025–2026

Åtgärd	Startdatum	Ansvarig för genomförande	Ansvarig för uppföljning
Styrda rastaktiviteter under renoveringstiden	sep 2025	Fritidspersonal	EHT
Praktikdagar i kök/städ för ökad elevdelaktighet	nov 2025	Mentorer	Rektor
Gemensam hållning kring mobilregler	aug 2025	All personal	Rektor
Förtydliga ordningsregler och konsekvenser	aug 2025	Mentor	Rektor
Uppdatera bilagor och rutiner	maj 2025	EHT	Rektor/Kurator

Revidera Skoltempen för mer relevanta frågor	jan 2026	Arbetslagsledarna	EHT
Tydlig ansvarsfördelning vid kränkningar – EHT tar större ansvar vid upprepade ärenden	aug 2025	EHT (kurator)	Rektor
Trygghetsvandringar varje termin	okt 2025	Kurator	Rektor
Trygghetsambassadörer bland eleverna	VT 2026	Kurator/Elevråd/Mentor	Rektor
Veckans värdegrundsfråga i mentorstid	HT 2026	IBIS-handledare /Socialped/Kurator	Rektor/EHT
Temavecka om civillikage och empati	HT 2026	Arbetslag + elevråd	Rektor
Elevpanel för utvärdering av skolklimatet	Maj 2026	Rektor	Rektor

Bilaga 3

Definitioner och förklaringar

Kränkande behandling

Skollagens definition av kränkande behandling är ”ett uppträdande som utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker ett barns eller en elevs värdighet”. Både diskriminering och kränkande behandling är förbjudet i förskolor, skolor och andra verksamheter som lyder under skollagen. Skyldigheten att förebygga och åtgärda diskriminering respektive kränkande behandling regleras dock till stor del i olika lagar: diskrimineringslagen och skollagen.

Vad är diskriminering, trakasserier och sexuella trakasserier?

Diskriminering regleras i diskrimineringslagen. Förenklat är diskriminering att någon missgynnas eller kränks. Missgynnandet eller kränkningen ska ha sin grund i någon av de sju diskrimineringsgrunderna:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Det finns sex former av diskriminering. Två av dessa är trakasserier och sexuella trakasserier.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna.

Sexuella trakasserier är ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller sexuella trakasserier på sätt som avses i diskrimineringslagen gäller samma regler för personalens respektive rektorns anmälningsskyldighet som vid upplevd kränkande behandling.

Vad är mobbning?

Begreppet mobbning finns inte i skollagen. En vanlig användning av ordet är om ett barn eller en elev blir utsatt för kränkande behandling, trakasserier eller sexuella trakasserier vid upprepade tillfällen. Kränkande behandling kan vara något som bara händer en gång. Kränkande behandling är alltså ett bredare begrepp, som kan innefatta mobbning men även andra kränkande beteenden.

Vad innebär huvudmannens utredningsskyldighet?

Om ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling är huvudmannen skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna. Om utredningen visar att kränkande behandling förekommit ska huvudmannen vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Utredningsskyldigheten inträder så snart någon i verksamheten får veta att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det krävs inga bevis om att en kränkning ska ha ägt rum. Utredningsskyldigheten gäller oavsett om det fanns en avsikt att kränka eller inte. **Vidare gäller skyldigheten även om vårdnadshavare, barn eller elever inte vill att händelsen ska utredas.** Den som utreder måste skaffa sig en självständig uppfattning om vad som har hänt. Huvudmannen får exempelvis inte låta saken bero med motiveringen att de inblandade lämnat motstridiga uppgifter.